

Luovat alat Q&A

Kysymyksiä ja vastauksia: webinaari 29.1.2025

Mitä tarkoitetaan ”merkittävällä kilpailuedulla”?

Ratkaisulla pitää olla kansainvälisillä markkinoilla sellaista potentiaalia, että se voi menestyä kilpailussa myös Suomen ulkopuolella ja tuoda jotain uutta ko. alalla olemassa olevaan tarjontaan ja josta tavoiteltu kohderyhmä on halukas maksamaan. Se, että Suomessa ei vastaavaa ratkaisua ole tarjolla, ei siis riitä.

Tuo rajoitus vähintään kahdesta työntekijästä luovilla aloilla on kyllä huvittava: etenkin luovilla aloilla ja asiantuntijapalvelumyynnissä uusillakin yrityksillä voi olla kansainvälinen asiakaskunta ja alihankinta-/kumppaniverkosto olemassa päivästä yksi. Ei siihen yrityskumppaneita tarvita.

*Yksinyrittäjällä on usein rajalliset resurssit t&k-toimintaan, kansainvälisille markkinoille menoon ja siellä toimimiseen. Yksinyrittäjien kannattaa aktiivisesti verkostoitua ja markkinoida palveluita eri toimialojen yrityksille. **Muiden toimialojen yritykset voivat hakea luovien alojen t&k-rahoitusta, mikäli projekti sisältää vähintään 40 prosenttia ostopalveluita, jotka sisältävä luovaa osaamista. Projektiin osallistuminen kasvattaa osaamista t&k-toiminnasta.***

Kaksi kokoaikaista työntekijää? Voiko olla useamman henkilön 2 hlötyövuotta?

Minimitiimi koostuu esimerkiksi yhdestä 100 % henkilöstä ja kahdesta 50 % henkilöstä Suomessa.

Herää kysymys miksi tällainen ohjelma on erikseen tehty? BF normaali T&K rahoitus tukee näitä kaikki mahdollisuuksia jo nyt. Kuvittelin että Suomi olisi halunnut aitoa etua luovan alan myötä ja siksi olisi pitänyt paremmin ymmärtää mitä tukea luova ala kaipaa kasvuun. Nyt veikkaan että tästä ei merkittävää uutta liiketoimintaa ja kasvua Suomeen synny...

Erytystä luovien alojen omassa t&k-rahoituksessa on se, että tuotteiden, palveluiden ja liiketoimintamallien kehittämistä voidaan tukea pienten ja keskisuurten yritysten projekteissa 35 prosentin avustuksella normaalin 50 prosentin lainan sijaan. Tutkimuksellisuudesta ja yrityksen koosta riippuen avustus voi olla matalampi tai korkeampi, tai lainaa. Lisäksi muiden toimialojen yritykset voivat hakea rahoitusta silloin, kun projektissa suunniteltava ratkaisu perustuu luovaan osaamiseen ja projektin kustannuksiin sisältyy vähintään 40 prosenttia luovien alojen osaamista

Onko tämä haku vain PK-yrityksille? Eikö mikroyrityksille ole hakua?

PK-määritelmä pitää sisällään myös mikroyritykset, kunhan resurssit kansainväliseen kasvuun ovat muuten kunnossa mukaan lukien vähintään kahden henkilön tiimi ja riittävä omarahoitus.

Onko tavoitteena välttämättä oltava kansainvälistyminen tai vienti? Ja onko 50 k€ avustuksen minimimäärä ihan ehdoton?

Yrityksen tavoitteena pitää olla kansainvälistyminen ja merkittävä vienti. 50.000 euroa on tosiaan avustuksen minimimäärä.

Tekoäly ≠ luovuus & ekologisuus. Toivoisin, ettei BF tekisi sellaista arvovalintaa, että alkaa tuputtaa tekoälyä osaksi luovien alojen rahoitusta – varsinkaan, jos samaan aikaan pitää ilmasto- ja kestävyysteemoja esillä.

Hyvä kommentti! Business Finlandin tarkoitus on edistää talouskasvua kestäväällä tavalla. Projektin sisällöt lähtevät yrityksiltä itseltään. Digitaalisuus ei ole millään muotoa välttämätöntä. Toki monista digitaalisuuden keinoista voi olla hyötyä kestävään kehitykseen perustuvissa projekteissa.

Täytyykö muiden toimialojen yritysten olla suomalaisia? Voisiko olla r&d-projekti ulkomaisen toimijan kanssa? Esim kv-hotelliketju?

Business Finland voi tarjota t&k-rahoitusta vain suomalaiselle yritykselle, jolla on y-tunnus. Tuote, palvelu, ratkaisu on luonnollisesti hyödyllistä kehittää siten, että palvelee tavoiteltavaa asiakasta (esim. ulkomainen hotelliketju) ja esimerkiksi ratkaisun pilotointi ulkomaisen asiakkaan kanssa on mahdollista.

AV-alan julkisten rahoituskanavien (kuten Suomen Elokuvasäätiö ja Avek) rahoitusta on lyhyessä ajassa leikattu merkittävästi. Alan yrityksillä on näin ollen aikaisempaa heikommat mahdollisuudet kehittää liiketoimintaansa. Nämä yritykset jäävät nyt rahoituslimboon.

Av-alan yritykset voivat mainiosti hyödyntää luovien alojen t&k-rahoitusta. Suomen kansantalous kasvaa merkittävästi vain elinkeinojen uudistumisen kautta. Rahoitus ei ole tarkoitettu korvaamaan taide- ja kulttuurialaan kohdistuneen rahoituksen leikkauksia.

Av-tuotannon vertaaminen yksittäisen kännykän valmistamiseen tuotantohihnalta on kyllä melko ontuva vertaus. Esimerkiksi kansainväliselle markkinalle pyrkivän draamasarjan kehittelytyö on monen vuoden prosessi, rahoituspohja pitää aina luoda ja suunnitella tapauskohtaisesti uudestaan ja tehdä kartoitusta markkinatilanteesta. Sekä kehittely- että tuotantovaihe on aina erilainen, vaikka siihen osallistuukin samojen tuotanto-osastojen tekijöitä. Sman tuotannon toisen tuotantokauden tekemisen voisi ajatella olla saman tuotteen valmistamista, vaikka sekin vaatii aina uusia ratkaisuita ja kehittämistä, eli harvoin voi kopioida mallia ensimmäisestä kaudesta. Paperikone olisi sentään parempi vertaus.

Kiitos! Paperikone olisi tosiaan parempi vertaus. Sisältöihin perustuvassa liiketoiminnassa itse sisältö uudistuu eikä sisältöjen uudistamista itsessään voida katsoa T&K-toiminnaksi. Toisen tuotantokauden valmistamiseen mennessä voidaan joutua tekemään muutoksia reaktiivisesti, mutta varsinainen ydinliiketoiminta ei muutu merkittävästi. T&K-toiminta on proaktiivista, ennakoivaa ja suunnitelmallista miten esimerkiksi tehostaa tuotantojen kehittelyä, tutkia teknologioiden hyödyntämistä tai uudistaa vaikkapa rahoitusmalleja.

Voivatko yhdistykset hakea rahoitusta?

*Kaikki taloudelliseen toimintaan kohdistuvat hakemukset ovat yrityshakemuksia hakijan oikeudellisesta muodosta riippumatta. Rahoitusta voidaan siis myöntää myös esimerkiksi säätiöille ja yhdistyksille niiden taloudelliseen toimintaan. **Hakijaorganisaation on kuitenkin täytettävä rahoituspalvelukohtaiset asiakkuuden kriteerit, jotta rahoitusta voitaisiin myöntää.***

Kelpaako yrittäjä/omistaja työntekijänä kulupuolelle vai pitääkö olla ei-omistava työntekijä? Entä kelpaako palvelun tarjoaminen intressiyhtiöltä tuensaajalle?

Kyllä yrittäjän palkkakustannukset voivat olla osa hyväksyttäviä kustannuksia. Täytyy tietenkin muistaa, että yrittäjän työaika on käytännössä pakko käyttää moneen muuhunkin asiaan. 100 % työaika T&K:hon olisi siten outo tilanne. Usein yrittäjät itse eivät nosta palkkaa, jolloin siltä osin ei ole mitään hyväksyttäviä kustannuksiakaan.

Asiaa on avattu Yritysten tutkimus- ja kehittämisprojektien rahoitusehdoissa:

https://www.businessfinland.fi/4b13b7/globalassets/finnish-customers/01-funding/08-guidelines--terms/funding-terms/yritysten_tutkimus- ja_kehitystoiminnan_rahituksen_ehdot.pdf

Rahoituksen saajan johdon ja hallinnon palkat ovat pääsääntöisesti yleiskustannuksia. Näiden henkilöiden palkkoja voidaan harkinnan mukaan hyväksyä suorina kustannuksina, jos tehty työ kohdistuu suoraan projektille.

Myös ostettuja palveluita konserni- ja intressiyrityksiltä voidaan hyväksyä, mutta konserni- ja intressiyrityksen on myös järjestettävä projektikirjanpito ja työajanseuranta rahoitusehdoissa kuvatulla tavalla. Konserni- ja intressiyrityksen on toimitettava rahoituksen saajalle lasku projektin ostopalveluista. Rahoittaja voi hyväksyä kustannukset, jotka rahoituksen saaja on maksanut, jotka ovat aiheutuneet myyjälle palvelun tuottamisesta. Konsernin sisäiset hallintokustannukset ja hallintopalkkioveloituksena maksetut erät eivät ole projektille hyväksyttäviä kustannuksia. Rahoittaja hyväksyy maksetun ostopalvelun ilman katetta. Katteettomuuden toteamiseksi konserni- ja intressiyrityksen pitää myös raportoida projektista aiheutuneet kustannukset erillisellä kustannustilityksellä.

Onko esim juuri t&k - toiminnan kannalta välttämättömien toimintalaitteiden hankintaan oikea tuki mikä?

Osana T&K-projektille hyväksytyä kustannusarvioita hyväksytään projektissa tarvittavien laitteiden vuokrat täysmääräisinä tai niiden hankintahinnasta suunnitelman mukainen poisto projektin kestoajalta. Esim: Jos projektin kesto on 2 vuotta ja laitteen poistoaika 5 vuotta, niin hyväksytään kahden vuoden poiston määrä eli 40 % hankintakustannuksesta.

Voiko omarahoitus tulla laskennallisella palkalla? Moni luovan alan yrittäjä tekee kasvua oman palkan joustolla.

Kustannusten täytyy olla maksettuja ja niiden pitää näkyä rahoituksen saajan kirjanpidossa projektin keston aikana.

Edellytetäänkö yrityksen T&K-hankkeelta, että siihen sisältyy ostopalveluna tutkimusorganisaation työtä?

Ei edellytä. Hankkeen kannalta oleellista on, että hankkeella on käytössään työssä tarvittavaa parasta osaamista. Osaamista voi olla valmiiksi yrityksessä, sitä voidaan rekrytoida yritykseen tai hankkia ostopalveluna toiselta yritykseltä tai tutkimusorganisaatiolta. Oleellista on, että mistä löytyy hankkeen tavoitteiden ja toteutuksen kannalta paras ja tarkoituksenmukainen osaaminen.

CO-INNOVATION KYSYMYKSET

Kaksi kysymystä; 1) co-innovationin kokoluokka sekä 2) onko edeltävä co-research eduksi haussa?

Yhteishankkeen euromääräisen kokoluokan määrittelee se, mitä hankkeella pyritään saamaan aikaan. Ylä- ja alarajaa ei ole asetettu. Yhteishanketta ei tarvitse edeltää co-research, mutta aikaisemmat co-research hankkeet ovat toki voineet tuottaa yhteishankkeiden pohjaksi ideoita. Co-innovation yhteishankkeen voi muodostaa kaksi (tai enemmän) yritystä yhdessä. Mikäli yhteishankkeessa on mukana tutkimusorganisaatio, on yrityksiä oltava mukana vähintään kolme, joista vähintään kaksi on hakenut ja saanut BF:n rahoituksen osaprojektiinsa. Kolmas voi olla mukana omarahoitteisella T&K-osaprojektilla.

Tuleeko tässä rahoitusmuodossa kaikkien osallistujien kehittää yhteistä konseptia, vs. kehitetään yhteistä kyvykkyyttä ja tuetaan useampien yritysten konseptia ja kykyä konseptoida?

Tätä ei ole rajattu. Monistuva konsepti tai kyvykkyys - molemmilla on mahdollisuus skaalautua.

Voiko mukana olla noiden kahden yrityksen lisäksi muita yrityksiä tukemassa tutkimuspohjaista projektia?

Yhteishankkeissa tulee olla vähintään kaksi yritystä tai jos mukana on tutkimuslaitos niin sen lisäksi tulee olla kolme yritystä. Yritysten määrällä ei ole ylärajaa.